

Dr. Yalım Yarkın ÖZBALCI

**CEZA MUHAKEMESİ HUKUKUNDA
VİDEO KAMERA KAYITLARI**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
KISALTMALAR LİSTESİ.....	XXV
GİRİŞ.....	1
I. Kavramlar	5
A. Video Kamera Kayıtları	5
1. Video Kamera Kayıtlarının Tarihsel Gelişimi	5
2. Video Kamera Sistemlerinin Delil Elde Etme ve Kamu Güvenliğini Sağlama Amacıyla Kullanılmaya Başlanması	7
B. Temel Haklar ile Video Kamera Kayıtlarının İlişkisi	9
1. Temel Hak ve Hürriyetlere Müdahale Rejimi	9
a. Anayasal Koruma	10
(1) Sınırlamanın Bir Kanunla Öngörülmüş Olması.....	12
(a) Şekli Anlamda Kanun	12
(b) Kanunun Maddi İçeriği	15
(2) Demokratik Toplum Düzeninin Gereklere Aykırı Olmama, Öze Dokunma Yasağı ve Ölçülülük...19	
(3) Anayasanın Öngördüğü Sebeplerle Bağlılık	26
b. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin Kriterleri.....	30
(1) Müdahalenin Hukuka Uygun Olması.....	31
(2) Müdahalenin Meşru Bir Amacı Olması	33
(3) Müdahalenin Demokratik Bir Toplumda Gerekli Olması.....	34
2. Özel Hayatın Gizliliği	36
a. 18. Yüzyıla Kadar Özel Hayat Kavramının Gelişimi	36
b. 18. Yüzyıldan İtibaren Özel Hayat Kavramının Gelişimi ...40	

c.	Günümüz Türk Hukukunda Özel Hayatın Gizliliğinin Korunması.....	47
d.	Özel Hayatın Gizliliğine Müdahale İçin Özel Hayat-Kamusal Hayat Ayrımını Ortaya Koymaya Çalışan Görüşler	50
	(1) Anglo-Amerikan Hukukunda Özel Hayatın Korunmasına İlişkin Makul Beklenti Kriteri	51
	(2) Alman Hukukunun Özel Hayat-Kamusal Hayat Ayrımına İlişkin “Alan Temelli” Yaklaşımı.....	53
	(3) Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi’nin Yaklaşımı	56
	(4) Kanaatimiz.....	57
3.	Kişi Hak ve Özgürlüklerinin Korunmasında Bir Dönemeç: Kişisel Verilerin Korunması.....	59
a.	Genel Olarak	60
b.	Kişisel Verilerin Korunmasını Teorik Olarak Açıklayan Yaklaşımlar	62
	(1) Kişisel Verilerin Korunmasını İsteme Hakkını Mülkiyet/Fikri Mülkiyet Hakkı ile İlişki Kurarak Açıklayan Görüşler	62
	(2) Kişisel Verilerin Korunmasını İsteme Hakkını Temel Haklar ile İlişki Kurarak Açıklayan Görüş	64
c.	Türk Hukukunda Kamera Kayıtlarının Kişisel Veriler Bağlamında Korunması.....	69
	(1) Anayasal Koruma	71
	(2) Kişisel Verilerin Korunması Kanunu.....	78
	(a) Genel Olarak	78
	(b) KVKK’nın Geniş Muafiyet Rejimi ve Ceza Muhakemesi Kapsamında Doğrudan yahut Dolaylı Etki Doğuran Müdahalelere Karşı Genel Bir Yasal Korumanın Eksikliği	84
d.	Avrupa Konseyi ve Avrupa Birliği Mevzuatında Ceza Muhakemesine İlişkin Kişisel Verilerin Korunması.....	91

(1) Kolluk Faaliyetlerinde Kişisel Verilerin Korunmasının Düzenlenmesine Dair R(87) 15 Sayılı Bakanlar Komitesi Tavsiye Kararı	91
(2) Avrupa Birliği'nin Cezai Konularda Polis ve Adli İşbirliği Çerçevesinde İşlenen Kişisel Verilerin Korunmasına İlişkin 27 Kasım 2008 Tarihli 2008/977/JHA Sayılı (Mülga) Konsey Çerçeve Kararı	93
(3) 2016/680 Sayılı Kolluk Direktifi	95
e. Değerlendirmemiz	101
4. Video Kameraların “Gözetim Toplumu” ve Yüz Tanıma Sistemleri ile İlişkisi	102
a. Özel Nitelikli Veriler Olarak Biyometrik Veriler ve Yüz Tanıma Sistemleri	103
b. Gözetim Toplumu	112
II. CEZA MUHAKEMESİ HUKUKUNDA DELİL OLARAK VİDEO KAMERA KAYITLARINA İLİŞKİN GENEL AÇIKLAMALAR.....	121
A. Ceza Muhakemesi Hukukunda Delil Kavramı ve Delil Serbestliği	121
B. Video Kamera Kayıtlarının Delil Niteliği.....	125
C. Ceza Muhakemesi Hukukunda Delilin Hukuka Aykırılığı	127
1. Hukuka Aykırı Delillere İlişkin Yaklaşımlar	128
a. Amerika Birleşik Devletleri'nin Hukuka Aykırı Delillere İlişkin Yaklaşımı	128
b. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin Özel ve Aile Hayatına Saygı Hakkını İhlal Eden Delillere İlişkin Yaklaşımı ve Mahkeme Yargıçlarının Eleştirileri.....	134
c. Avrupa Uygulaması.....	140
d. Kriterlerin Kümülatif Uygulanması Önerisi.....	145
2. Türk Hukuku Bakımından Durum	146
a. Konuya İlişkin Mevzuat	146

b. Ana Hatları İtibariyle Öğretide Hukuka Aykırı Delillerin Kullanılmasına İlişkin Tartışma	147
c. Hukuka Aykırı Delillere İlişkin Uygulamanın Yaklaşımı.	151
3. Kanaatimiz.....	154
D. Video Kamera Kayıtlarının İspat Gücü ve Güvenilirliği	161
1. Genel Olarak	161
2. Görüntü Kayıtlarında Tahrifata yahut Tadilata İmkân Veren Teknolojiler (Deepfake).....	165
3. Kanaatimiz.....	167
4. Video Kamera Kayıtlarının Duruşmada İzlenerek Tartışılması Gerekliği.....	169
E. Ceza Muhakemesi Hukukunda Kişisel Verilerin Saklanması ve İmha Edilmesi	173
III. CEZA MUHAKEMESİ HUKUKUNDA BİR İŞLEMİ DESTEKLEMELİK İÇİN ALINAN VİDEO-KAMERA KAYITLARI.....	181
A. Beyanların Kayda Alınmasını Amaçlayan Düzenlemeler.....	183
1. Şüphelinin İfadesinin Video ile Kayda Alınması.....	186
a. Türk Hukukunda Durum	186
b. Karşılaştırmalı Hukukta Şüphelinin İfadesinin Kayda Alınmasına İlişkin Örnek Düzenlemeler	191
c. Şüphelinin İfadesinin Video Kamera ile Kayda Alınmasının İnsan Hakları Mekanizmaları Bakımından Değerlendirilmesi	202
d. İfadelerin Video ile Kayda Alınmasının Kötü Muamelenin Önlenmesi Dışındaki Faydaları.....	205
e. İfadenin Kayda Alınmasının Susma Hakkı ile İlişkisi	209
f. Değerlendirmemiz	211
2. Tanık ile Mağdur ve Şikâyetçi Beyanlarının Video Kamera ile Kayıt Altına Alınması.....	216
a. Genel Olarak	216

b. Tanık İfadelerine İlişkin Video Kaydı Alınması	
Gereken Haller.....	218
(1) Genel Olarak	218
(2) İhtiyari Yetki	220
(3) Zorunlu Haller	226
(a) Gizli Tanıklar	226
(b) Duruşmaya Getirilmesi Mümkün Olmayan ve Tanıklığı Maddi Gerçeğin Ortaya Çıkarılması Açısından Zorunlu Olan Kişiler	233
(4) İfadesi Video ile Kayda Alınan Tanığın Beyan Verdiği Esnada Sınanması Sorunu	237
(5) Video Kaydının Kişisel Veri Olmasından Kaynaklı Anayasal Güvenceler	240
c. Mağdurlar.....	242
(1) Mağdur Çocuklar	242
(2) Kırılğan Mağdur ve Şikâyetçi Beyanlarının Video Kamera ile Kayıt Altına Alınması.....	252
(a) Kırılğan Mağdurlar Açısından Mevzuat.....	252
(b) Kırılğan Mağdurun Beyanının Video ile Kaydedilmesi.....	258
(c) CMK m. 236/5 ve CMK m. 236/6'nın Uygulanabileceği Suç Tipleri Sorunu.....	261
(d) Kırılğan Mağdurun Beyanının Kayda Alınmasında Rıza.....	264
(e) Kırılğan Mağdurun veya Şikâyetçinin Kayda Alınan Beyanının Gizliliğinin Korunması	267
(i) Kamera ile Kayda Alınan İfadenin Korunması İçin Muhakeme Hukuku Normlarında Sağlanan Koruma.....	267
(ii) Kamera ile Kayda Alınan İfadenin Korunması İçin Maddi Ceza Hukuku Normlarında Sağlanan Koruma.....	273
(f) Beyanın Kovuşturmada Nasıl Değerlendirmeye Alınacağına İlişkin Sorunlar ...	277

(i) Video Kayıtlarının Duruşmada İzlenmesi Sorunu	277
(ii) Gizliliği Korunan Kaydın Kapalı Bir Duruşmada İzlenmesi İhtimali	282
(g) Sanığın Kendi Aleyhine Mağdur Beyanlarını Sınama Hakkının Tesis Edilmesi Sorunu	287
(h) Kayıtların İmha Edilmesi	293
3. Duruşma İşlemlerinin Video ile Kayda Alınması	293
B. Fiziksel Bir Durumun Kayda Alınması Amacına Ağrılık Veren Haller.....	307
1. Olay Yeri İnceleme İşlemleri Kapsamında Elde Edilen Video Kamera Görüntüleri	307
a. Genel Olarak Olay Yeri İncelemesinde Video Kamera Kayıtlarının Yeri.....	307
b. Olay Yeri İnceleme ve Kimlik Tespit Birimleri Yönetmeliği.....	314
c. Olay Yeri İnceleme Kapsamında Elde Edilen Videoların Taraflarla Paylaşılması	316
d. Olay Yeri İncelemesi Kapsamında Elde Edilen Video Kayıtlarının Saklanması	323
2. Fizik Kimliğin Tespiti Kapsamında Alınan Video Kayıtları ..	324
a. Genel Olarak	324
b. Fizik Kimliğin Tespiti Kapsamında Alınan Video Kaydının Saklanması ve İmhası.....	330
3. Otopsi ve Mezar Açma İşlemleri Esnasında Alınan Video Kayıtları.....	333
IV. ADLİ AMAÇLI GİZLİ SORUŞTURMA TEDBİRLERİ KAPSAMINDA ALINAN VİDEO KAYITLARI.....	341
A. Adli Amaçlı Teknik Araçlarla İzleme Kapsamında Alınan Video Kayıtları.....	342
1. Genel Olarak Teknik Araçlarla İzleme Tedbiri.....	343
2. Karşılaştırmalı Hukukta Teknik Araçlarla İzleme Kapsamında Alınan Video Kayıtları.....	347

-
3. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin Teknik Araçlarla İzleme Kapsamında Elde Edilen Video Kamera Kayıtlarına İlişkin Genel Yaklaşımı..... 352
 4. Türk Mevzuatında Adli Amaçlı Teknik Araçlarla İzleme Kapsamında Alınan Video Kayıtlarına İlişkin Düzenlemelere Kronolojik Bir Bakış..... 354
 5. Günümüzde Teknik Araçlarla İzleme Tedbiri Kapsamında Alınan Video Kamera Kayıtları 358
 - a. Genel Olarak 358
 - b. Amaç 360
 - c. Koruma Tedbiri İçin Aranılan Şüphe 362
 - (1) Öğretideki Görüşler..... 363
 - (2) Kanaatimiz..... 366
 - d. Başka Suretle Delil Elde Etme İmkânının Bulunmaması Şartı..... 369
 - (1) Genel Olarak 370
 - (2) Somut Delillere Dayanma Şartının Başka Suretle Delil Elde Etme Şartı ile Çelişki Yarattığı Görüşü 375
 - e. Teknik Araçlarla İzleme Tedbirine Başvurulabilecek Suçlar 378
 - (1) Genel Olarak 378
 - (2) Tesadüfen Elde Edilen Deliller 383
 - (3) Zaman Bakımından Uygulama Sorunu Olarak Katalogdaki Suçların Değişmesi Hali..... 394
 - (a) Genel Olarak Ceza Muhakemesi Hukukunda Zaman Bakımından Uygulama..... 395
 - (b) Katalog Suçlarda Değişiklik Halinde Zaman Bakımından Uygulama..... 398
 - (4) Katalogu Genişleten Bir Suç Tipi Olarak Silahlı Suç Örgütleri (TCK m. 220/3)..... 403
 - (a) Öğreti ve Uygulamanın Silahlı Suç Örgütlerinin Katalogdaki Varlığına İlişkin Yorumları..... 403

	(b) Kanaatimiz.....	406
f.	Karar	408
	(1) Bir Kararın Varlığı.....	408
	(2) Kararı Verecek Mercii	410
	(3) Kararın İçeriği	417
g.	Kişi Bakımından Sınırlamalar	423
	(1) Şüpheli Hakkında Teknik Araçlarla İzleme Tedbiri Uygulanırken Hakkında Karar Verilmemiş Kişilerin İşlediği Bir Suça İlişkin Tesadüfen Elde Edilen Delillerin Durumu	424
	(2) Şüpheli veya Sanığın Tanıklıktan Çekinme Hakkı Bulunan Kişiyile Görüşmelerinin Delil Olarak Kullanılması.....	426
	(3) Şüpheli veya Sanık Dışındaki Kişilerin Tedbir Nedeniyle İstemsizce Kayıt Altına Alınmaları Halinde Bu Delillerin Hukuka Uygunluğu	434
h.	Yer Bakımından Sınırlamalar.....	437
	(1) Genel Olarak	437
	(2) İşlemin Yapılabileceği Yerler	441
	(3) Kişinin Gizliliğinin Korunacağına Dair Güven Duyduğu Atipik İşyeri Örneklerinde Teknik Araçlarla İzleme	450
	(4) Konut Kavramının Kapsamına İlişkin Tartışmalar....	453
i.	Süre Bakımından Sınırlamalar	460
j.	Teknik Araçlarla İzleme Kapsamında Elde Edilen Video Kayıtlarının Akıbeti	468
	(1) Video Kamera Kayıtlarının Delil Olarak Kullanılmasının Şartı Olarak Duruşmada İzlenmesi Gerekliliği.....	469
	(2) Video Kamera Kayıtlarının İmhası	472
B.	Gizli Soruşturmacı Tarafından Ses ve Görüntü Kaydı Alınması .	479
	1. Teknik Araçlarla İzleme Tedbiri ile Birlikte Uygulama	479

2. Gizli Soruşturmacının Ses ve Görüntü Kaydı Alma Yetkisi ..	482
C. Gizli Soruşturma Tedbirleri Kapsamında Alınan Video Kamera Kaydı Kararlarının Denetimi.....	487
D. Video ile Kayıtlara İlişkin Olarak Devletin Koruma Tedbirinden Kaynaklanan Tazminat Sorumluluğu.....	497
V. CEZA MUHALEMESİ HUKUKUNUN DOLAYLI OLARAK KONUSU OLAN VIDEO KAMERA KAYITLARI.....	507
A. Bir Önleyici yahut İstihbari Faaliyet Kapsamında Alınan Video Kamera Kayıtları	508
1. Önleyici ve İstihbari Amaçlı Olarak Teknik Araçlarla İzleme Kapsamında Alınan Video Kayıtları.....	508
2. Kent Güvenlik Yönetim Sistemi Kapsamında Elde Edilen Kayıtlar ve Bunların Ceza Muhakemesi Açısından Delil Olma Niteliği.....	519
a. Genel Olarak Kolluk Kontrolündeki Kameralar.....	519
b. KGYS Sisteminin Hukuka Uygunluğu ve Elde Edilen Verilerin Delil Olarak Kullanılması	526
c. Kolluk Gözetimindeki Kameraların Yüz Tanıma Sistemleri ile Birlikte Kullanılması.....	532
3. Adli Amaçla Kişi Hürriyeti Sınırlandırılan Kişi Hakkında Önleyici Amaçla Alınan Kamera Kayıtları.....	537
a. Adliyelerde Alınan Güvenlik Kamerası Kayıtları.....	538
b. Kollukta Alınan Güvenlik Kamerası Kayıtları.....	544
c. Cezaevlerinde Alınan Kayıtlar	550
d. Cezaevlerinde Tutulan Kişinin Avukatla Görüşmesinin Video ile Kaydedilmesi	557
4. Kişilerin Toplu Olarak Bulunduğu Spor Müsabakaları ve Toplantı/Gösteri Yürüyüşlerinde Elde Edilen Video Kayıtları.....	560
a. Spor Müsabakalarında Alınan Video Kamera Kayıtları ..	561
b. Toplantı ve Gösteri Yürüyüşlerinde Alınan Video Kayıtları.....	568

5. Polislerin Görevlerini İcra Ettikleri Esnada Kamera Kaydı Alması	576
a. Genel Olarak	576
b. Kolluk için Geliştirilen Araç ve Vücut Kameraları ile Görüntü Alınması	579
B. Diğer Kişiler Tarafından Elde Edilen Video Kamera Kayıtları	587
1. Kapalı Devre Güvenlik Kameraları (CCTV) ile Elde Edilen Video Kayıtları ve Bunların Ceza Muhakemesi Aşamalarında Delil Olarak Kullanılması	589
a. Genel Olarak	589
b. Kamuya Açık Alanlara yahut Apartman veya Site Ortak Alanlarına Bakacak Şekilde Yerleştirilen Güvenlik Kameraları.....	593
c. İşyerlerinde Yer Alan Güvenlik Kameraları	601
(1) İşyerlerine Ait Güvenlik Kameraları ile Üçüncü Kişilerin Kayda Alınması	602
(2) İşyerlerine Ait Güvenlik Kameraları ile İşçilerin Kayda Alınması.....	607
(3) İşyerlerinde Kamera Kaydı Zorunluluğu Öngören Mevzuatın Söz Konusu Olduğu Haller	614
d. Kamu Kuruluşlarında Yer Alan Güvenlik Kameraları.....	623
(1) Eğitim Kurumlarında Yer Alan Güvenlik Kameraları.....	623
(2) Sağlık Kuruluşlarında Yer Alan Güvenlik Kameraları.....	631
(3) Diğer Kamu Kuruluşları Bakımından Güvenlik Kamerası Kayıtları.....	634
e. Toplu Taşıma Araçlarında Alınan Kamera Kayıtları	636
2. Delil Elde Etme Amacıyla Alınan Kayıtlar	642
a. Genel Olarak	642
b. Türk Hukukunda Özel Kişiler Tarafından Alınan Video Kayıtlarının Delil Olarak Kullanılması.....	646
(1) Uygulamanın Yaklaşımı.....	646
(2) Öğretinin Yaklaşımı	654

(3) Değerlendirmeler	655
(4) Kanaatimiz	662
c. Kaydı Alan Kişilerin Ceza Sorumluluğuna Dair Uygulama	663
(1) Genel Olarak Suç Tipinin Belirlenmesi Sorunu.....	664
(2) Delil Elde Etme Amaçlı Kayıtların Suç Oluşturup Oluşturmayacağı.....	668
C. Kamera Görüntülerinin Kamuya Açık Şekilde Yayınlanması.....	673
D. Kolluk Lehine Cezasızlıkla Mücadele Açısından Kamera Kayıtlarının Etkisi	680
SONUÇ	689
KAYNAKÇA.....	709